

S

simposi

Pompeu Fabra

EN OCASIÓ DELS
CENT CINQUANTA ANYS
DEL SEU NAIXEMENT
I DELS CENT ANYS DE
LA PUBLICACIÓ DE LA
Gramàtica catalana

14, 15 i 16 DE NOVEMBRE DE 2018

Institut d'Estudis Catalans
Sala Prat de la Riba
Barcelona

Institut
d'Estudis
Catalans

Pompeu Fabra fou, en paraules de Josep Pla, «el seny ordenador de la llengua catalana». Gairebé tot sol transformà una llengua que havia patit persecució, degradació, contaminació de les llengües dominants i limitació a la llar i a la creació literària, en un idioma modern, apte per a qualsevol ús i funció. Bona part de la seva tasca de lingüista la desenvolupà en el si de l'Institut d'Estudis Catalans; fou membre (i president) de la Secció Filològica, i també president de torn de l'entitat.

L'IEC s'ha volgut afegir a les activitats de l'Any Pompeu Fabra 2018, declarat per la Generalitat de Catalunya, amb actes diversos, una exposició i la celebració d'aquest Simposi Pompeu Fabra, en el qual diversos membres de l'Institut, en especial de la Secció Filològica, i de fora de l'IEC, presentaran al llarg de tres jornades diferents aspectes de la persona, la vida i l'obra de Pompeu Fabra, i la situaran en el període polític, social i cultural que li tocà viure.

DIMECRES

14
NOVEMBRE

- 16.30 h Recepció dels inscrits al Simposi. Recollida de documentació
- 17.00 h Inauguració a càrrec del president de l'IEC, JOANDOMÈNEC ROS, i de la presidenta de la Secció Filològica, M. TERESA CABRÉ
- 17.30 h Conferència de JORDI CASASSAS, Secció Històrico-Arqueològica: «Pompeu Fabra i la vida pública catalana»
- 18.15 h **El context de Pompeu Fabra**
- ALBERT BALCELLS, Secció Històrico-Arqueològica:
«Pompeu Fabra en el marc de l'IEC»
- JAUME GUILLAMET, Secció de Filosofia i Ciències Socials:
«Pompeu Fabra i la premsa del catalanisme republicà»
- JOSEP M. CASASÚS, Secció de Filosofia i Ciències Socials:
«Fabra en el periodisme del seu temps»
- ENRIC PUJOL, Secció Històrico-Arqueològica:
«Pompeu Fabra i Ferran Soldevila. El combat per la llengua»
- 19.35 h Fi de la sessió

DIJOUS

15
NOVEMBRE

9.00 h Pompeu Fabra, filòleg i gramàtic

Conferència de XAVIER LAMUELA, Universitat de Girona:
«Fabra entre el pensament jeràrquic i el pensament funcional»

9.45 h Ideologia política i lingüística de Pompeu Fabra

JOAN MARTÍ I CASTELL, Secció Filològica:
«La ideologia lingüística de Pompeu Fabra aplicada a la concepció i confecció de la normativa»

JOAN ARGENTER, Secció Filològica:
«Ideologies lingüístiques en context i conseqüències normatives»

JOSEP M. NADAL, Secció Filològica:
«I després de Fabra, què?»

11.00 h Pausa. Cafè

11.30 h Continuitat de Pompeu Fabra en la normativa actual

GEMMA RIGAU, Secció Filològica:
«Norma i descripció gramatical»

VICENT PITARCH, Secció Filològica:
«“La selecció ben feta de les formes valencianes vivents”»

ALBERT JANÉ, Secció Filològica:
«Algunes alteracions en la jurisprudència de Fabra»

JOSEP RUAIX, gramàtic i escriptor:
«Comentaris sobre alguns canvis»

13.15 h Col·loqui

14.00 h Fi de la sessió del matí

16.00 h Difusió i recepció de l'obra de Fabra

RAMON SISTAC, Secció Filològica:
«L'aneguet lleig: el català nord-occidental i l'obra de Fabra»

FRANCESC BALLONE, Secció Filològica:
«Millor tard que mai: difusió a l'Alguer de l'ortografia catalana moderna»

JOAN MIRALLES, Secció Filològica:
«La recepció de l'obra de Pompeu Fabra a les Illes Balears»

JOAN PEYTAVÍ, Secció Filològica:
«Fabra a la Catalunya del Nord: del difícil context inicial a l'acceptació total»

ANTONI FERRANDO, Secció Filològica:
«Pompeu Fabra i el País Valencià»

18.00 h El compromís de Pompeu Fabra amb l'IEC

JORDI MIR, Secció Filològica:
«Pompeu Fabra i l'IEC»

JOAQUIM RAFEL, Secció Filològica:
«Pompeu Fabra, home de l'Institut»

MILA SEGARRA, Secció Filològica:
«Alguns aspectes de l'obra institucional de Pompeu Fabra»

19.15 h Col·loqui

20.00 h Fi de la sessió

DIVENDRES

16
NOVEM-
BRE

10.00 h Pompeu Fabra, més enllà de la gramàtica

GUILLERMO LUSA, Universitat Politècnica de Catalunya:
«Pompeu Fabra, estudiant i professor d'enginyeria (1883-1912)»

JOAN VALLÈS, Secció de Ciències Biològiques:
«Pompeu Fabra i la terminologia biològica»

JOSEP GONZÁLEZ-AGÀPITO, Secció de Filosofia i Ciències Socials:
«Pompeu Fabra, polític de l'educació»

RAMON PINYOL, Secció Històrico-Arqueològica:
«Cambó, Estelrich i López Llausàs i l'elaboració del DGLC»

11.40 h Conclusions

12.05 h Conferència de **JORDI GINEBRA**, comissari de l'Any Pompeu Fabra:
«Què ens queda per saber i per estudiar de Pompeu Fabra?»

13.05 h Cloenda

13.35 h Fi del Simposi

S imposi Pompeu Fabra

www.iec.cat
informació@iec.cat

**Les sessions tindran lloc a la Sala Prat de la Riba
de l'Institut d'Estudis Catalans**

Carrer del Carme, 47 · Barcelona

L'assistència a les sessions és gratuïta,
però cal inscriure-s'hi prèviament:

www.iec.cat/jornades/simposifabra2018.asp

AMB LA COL·LABORACIÓ DE

**Institut
d'Estudis
Catalans**

Obra Social "la Caixa"